

Din laboratorul unui spectacol

În vara acestui an, la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț s-a împlinit un proiect, așteptat cu entuziasm de actorii de aici: mai mult de o lună de zile, aceștia au avut ocazia să lucreze cu regizorul Alexandru Dabija, experiență artistică finalizată prin spectacolul **OO!**, creație colectivă, după un text de Ion Creangă. Această colaborare, deși o întâlnire fericită, nu stă sub semnul întâmplării, al accidentului, prezența regizorului în acest teatru fiind constantă. Seria spectacolelor sale începe în 1976 cu *Răfuiala* de Philip Massinger, continuă apoi cu *O noapte furtunoasă* de I.L.Caragiale, *Jucăria de vorbe*, după *Cartea cu jucării* de Tudor Arghezi, *Cutuma* de Amadou Kone, *Mult zgomot pentru nimic* de W.Shakespeare și *Orfanul Zhao* de Ji Junxiang.

Pus sub semnul căutării, al descoperirii potențialului creator în jocul actorului, proiectul din această vară s-a împlinit în etape. Adoptarea formulei de *work in progress* a presupus multă muncă în echipă, o participare și o implicare a tuturor actorilor din distribuție. În plus, modul de lucru a cerut disponibilitate creatoare, pusă sub semnul improvizației și al libertății în munca asupra fiecărei replici. Din această stare de creativitate continuă, în fiecare zi s-a născut o bucată din partitura spectacolului. Nu s-a lucrat pe un text prestabilit, ci a fost creat unul, dinamic, pornit din povestea lui Creangă și susținut de energiile unor tineri actori. Munca a fost ca un drum inițiativ: a surprins, a fost înțeles și a prilejuit o întâlnire peste timp cu un text care părea cel puțin surprinzător pentru spațiul scenic.

Echipa de lucru a inclus și participarea asistenței, toți cei prezenți șlefuiind, reflectând și construind pornind de la fiecare replică. Organizați în grupuri de câte doi, actorii aveau de lucrat diverse teme, improvizând și creând situații nu în mod obligatoriu legate de povești. Fiecare zi era nu numai o nouă etapă în descoperirea potențialului artistic la nivel interpretativ, ci și în realizarea unui nou fragment de text, pornind de la cele mai bune replici create de actori în situații imaginate, notate de secretarul literar Gențiana Ionescu. Un teatru de atelier care s-a împlinit ulterior printr-o distribuție și prin unitatea unui spectacol!

De subliniat că linia de lucru impusă a fost aceea a unei actualizări pornind de la ceea ce este general uman în textul lui Creangă, prin apelul la mijloace scenice moderne și la posibilități interpretative diverse. S-a lucrat cu caricatura, cu grotescul sau cu nuanța cuvântului, totul bazându-se pe un joc al stilizării accentuate a gestului sau pe descoperirea capacității cuvintelor de a semnifica, în funcție de context, realități ale vieții contemporane.

Privind înapoi cu... bucurie

„Alexandru Dabija este jucăuș până la Dumnezeu. Plin de energie. Intuitiv. Cu o viteză năucitoare de reacție și de procesare a informațiilor. Este incisiv. Neastâmpărat. Și vigilent, pe deasupra. Exploatează la maximum simbolurile. O face subtil sau fățiș. Este predispus la realizarea a multiple și repetate conexiuni. Valorifică contextele. Le modifică, dacă-i nevoie. Cere profesionalism, asumare și (inter)acțiune. Nu suportă stereotipurile (indiferent de natura lor).

Dispune de o bază solidă de povestiri haioase. De întâmplări din acelea, din viață, care împărțite fiind, coalescează grupul și înlesnesc interacțiunea.

Are ochii mari, vioi și expresivi. Întocmai cum e el.” (*Gențiana Ionescu, secretar literar, Teatrul Tineretului, Piatra Neamț*)

„Noi așteptăm de foarte multă vreme să lucrăm cu domnul Dabija și s-a întâmplat să vină în vară. În spectacolul nostru, povestea nu mai e poveste, nu mai e basm, nu are nimic clasic, nu e decât un pretext. De exemplu, eu interpretez rolul cocoșului, dar cocoșul nu e cocoș, găina nu e găină, dar poate fi...totul rămâne la latitudinea spectatorilor și nu cred că deranjează. E o convenție care se înțelege de la început. E frumos, e antrenant, e subtil, e ironic, are de toate, e foarte scurt și bine făcut, dacă

mai e și bine jucat este perfect. Cine a lucrat cu domnul Dabija știe că nu se pierde niciun moment. Chiar când nu ai nimic de făcut, nu poți să nu fii acolo, nu ai cum să nu participi! Are atâta tact și are o personalitate atât de frumoasă și puternică încât nu ai cum să nu-ți dorești să lucrezi cu dânsul!" (Cezar Antal, actor, Teatru Tineretului, Piatra Neamț)

„Spectacolul acesta a însemnat foarte mult pentru mine. A fost o mare bucurie. Rolul pe care îl interpretez este al povestitorului, având funcția unui comentator al faptelor. Domnul Dabija este un bun strateg care a știut foarte bine să treacă peste dificultăți, cu atât mai mult în cazul unei piese de genul acesta care se construiește, în care nu se vine direct cu un text. La început, ai impresia că lucrurile sunt tulburi, că totul se construiește pe umerii și părerile fiecăruia, dar, e clar, rezultatul e de mult gândit și el știe foarte bine să te ducă acolo unde vrea. Este minunat că asta nu anulează nici un moment libertatea actorului" (Dragoș Ionescu, actor, Teatrul Tineretului, Piatra Neamț)

„La prima întâlnire nu prea înțelegeam ce vrea de la noi. Vorbea despre un spectacol în care să fie inserții din povestea clasică cu comentarii teatrale contemporane. Mi s-a părut o provocare, fiindcă a fost o muncă de echipă în care este nevoie de aceeași energie din partea tuturor pentru a susține tot spectacolul. E un lucru foarte important să fii susținut și să-i susții pe ceilalți. Are un farmec excepțional, toți eram fascinați de el și de poveștile lui, de felul în care le spunea... dar și de cinismul lui: ne punea la punct în situații care erau foarte dureroase pentru noi, dar o făcea cu atâta sinceritate și adevăr încât nu aveai cum să te superi!" (Nora Covali, actriță, Teatrul Tineretului, Piatra Neamț)

Bacău

Andreea CĂPITĂNESCU:

„Ne propunem să promovăm tinerii coregrafi români într-un context internațional”

Andreea Căpitănescu a absolvit Liceul de Coregrafie „Floria Capsali” (1999) și UNATC „I.L.Caragiale” – Facultatea de Teatru, secția Creație Coregrafică (2004), clasa conf.univ.dr. Raluca Ianegic. În 2006, a absolvit masterul „Regia Spectacolului Contemporan” și a primit bursa de participare „danceWEB”, pe durata festivalului „ImpulsTanz” (12 iulie–16 august) Viena. În 2006–2007 Andreea Căpitănescu a participat în calitate de dansator în proiectul european „Migrant Body”, organizat de Fundația Proiect DCM. Din 2003, conduce ateliere de dans contemporan în cadrul unor programe și ateliere de dans organizate de Pro-Helvetia, UNESCO, Centrul Național al Dansului București.

Creații coregrafice:

2006 – Da, sigur...mai vedem (scurt-metraj de dans 4', TVR Cultural–Kinetika 2, realizator Bogdana Pascal)

2006 – „interior exterior”, solo realizat în urma rezidenței artistice din cadrul programului ArtistNe(s)t